

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatorului [Ló-
vénutona], Nr. 5.

Sorisorile nefrancate nu se voru primi decatu numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune.

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre annulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a :

prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni :

10 or. de linia, si 30 or. taos'a timbrale pentru fiesce-care publicatiune separatu. In loculu deschisu 20 or. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Invitare de prenumeratiune

la diuariulu politicu

„FEDERATIUNEA“

pre Cursulu Anului MDCCCLXXII.

Incependu-se cu 1 ianuariu 1872 st. v. cursulu alu cincilea alu diuariulu nostru, rogãmu pre p. t. doritorii de a avé acestu diariu, sè binevoiesca a grabi cu prenumeratiunile pâna la acestu terminu.

Conditiiunile remanu cele vechie. Diuariulu va urmã, cã si pâna acum'a, a esã de trei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, totu de-ua demaneti'a. Pretiulu de prenumeratiune e :

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
„ 6 „ . . . 6 „ „ „
„ annulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a si tiererele straine :

Pre trei lune . . . 8 lei n. = 8 franci
„ 6 „ . . . 16 „ „ = 16 „ „
„ annulu intregu 30 „ „ = 30 „ „

Invetiatoriloru satesci, adevierindu lips'a mediloceloru, se va dá, si pre venitotiu, cu pretiulu scadiutu, adeca pre 3 lune 2 fl. v. a., pre 6 lune 4 fl. v. a., pre annulu intregu 8 fl.

Acei DD. abonati, cari sunt in restantia cu pretiulu de prenumeratiune, sunt rogati a-si refusi socotelele pâna la terminulu de mai susu, pentru cã sum'a restantieloru e forte considerabila si prin urmare Administratiunea diuariulu forte ingreunata.

Totu-una-data rogãmu pre DD. abonatii nostri sè scria legibilu numele, locuint'a si post'a ultima, ér' cei ce posedu adrese tiparite sè binevoiesca a allaturã in epistolele de prenumeratiune, séu a lipi pre cuponele asemnateloru postale cãte una adresa tiparita.

Redactiunea.

Pest'a, 2/14. dec., 1872.

Nimbulu noului ministeriu cislaitanu incepe a se intunecã si disparé, si acést'a se constata cu multa dorere de anima chiaru si de diuarielle cele mai adiole sistemului de asta-di d'in Ostrungur'a. Una corespondintia d'in Vien'a tramisa diuariulu guvernamentalu „Pester Lloyd“ ni comunica scirea importanta, cã numirile de locutenenti ale ministeriulu Auersperg intimpina difficultãti mari, si, de ora-ce aci nu este vorb'a numai despre cestiuni puru personale, ci de principie, afacerea acést'a va luã unu cursu periculosu pentru esistintia ministeriulu. Ba „Vaterland“ dice, cã Auersperg, d'impreuna cu colegii sei, nu va ajunge neci intrunirea Reichrath-ului, carea de altmintrea va urmã in 27. l. c., si pote cã in locu de discursulu de tronu si-vorubscrie demissiunile lor. Si intru adeveru, aceste profetfiri si sgomote nu ne surprindu neci cãtu e mai putienu, cã-ci asiè numitulu ministeriu preparativu Auersperg-Stremayr, afara de not'a prin carea si-a inauguratu activitatea, pâna acum'a n'a datu neci celu mai micu semnu despre potintia si vointia sa. Auersperg pescuiesce dupa una majoritate parlamentaria, dar' nu e inca unitu cu tovaresii sei. Pre cum se aude, la inceputu domniã in consilulu ministerialu opiniunea, cã ar' fi mai usioru a obtiené fãra neci unu programu majoritatea in senatulu imperialu; de atunci încóce inse s'a esprimat d'in mai multe pãrti igrigirea contr'a acestei procederi, si asiè acum'a se luca cu iutiela de vaporu la unu programu, care va avé sè essercite influentia binefacutoria a supr'a alegeriloru d'in differitele tieri si regate. Se pare inse, cã natiunile asuprinte d'in Cislaitania nu voru a

renunciã de dragulu lui Auersperg la drepturile si detorintele lor d'a luptã pentru egal'a loru indreptãtre cu elementulu nemtiescu, cã ci scirile ce le primimu despre cursulu campaniei electorale sunt cu totulu nefavoritorie ministeriulu Auersperg si programulu seu. D'in acestea, credemu si sperãmu, cã se voru convinge domni de la potere, atãtu de d'incolo, cãtu si de d'incoce de Lait'a, cã a trecutu tempulu vorbeloru dulci si alu promissiuniloru, si cã poporele insielate una-data voru sè veda fapte, prin cari sè li se garanteze esistintia loru individuala si natiunala.

Abiè se intrunì in Versali'a Adunarea natiunala, si éta cã vechi'a confusiune s'a ivitu de nou. E cunoscutu, cã ur'a dreptei contr'a „republicei lui Thiers“ nu mai cunosece margini; inse spre norocirea dlui Thiers monarchistii sunt acum'a multu mai imparechiati de cãtu alta data. Ei aru voif bucurosu sè delature statul quo de asta-di, si sè proclame pre principile Annale de presiedintele republicei, ce'a ce ar' fi sinonimu cu proclamarea monarcei. Asiè inca in siedintia d'antãiu a camerei franceze deputatulu Hervé ceti de pre tribuna, cu voce stentorica, urmatori'a motiune: „Poporulu francesu, intrunitu in comitfele sale, va votã in 26. ianuarie asupr'a cestiunii: „republica séu monarcei.“ Totu cu acést'a ocaziune ministerulu de finacie Pouyer-Quertier presintã unu proiectu de lege, dupa care bunurile familiei orleaniste, in cãtu nu sunt inca vendute, se voru redã éra principiloru, fãra cã acesti-asè aiba vre una pretensiune legala facia de cumperatori. Propunerea acést'a se primi d'in partea camerei fãra neci una demonstratiune, de unde multu deducu, cã dlui Thiers e resolutu a rumpe cu stang'a Adunãrii si a trece la partit'a drepta. — Proiectulu de lege privitoriu la nou'a organizare a armatei adopta principiulu inarmãrii generale, inse numai in tempu de resbelu. Contingentulu anualu in tempu de pace va consiste d'in 90.000 fetieri.

Firulu electricu ni aduce d'in Angli'a scirea, cã morbulu principelului de corona anglesu devine d'in ce in ce mai periculosu, si cã cu greu se mai pote sperã in reinsanetosierea sa. Luãmu in adinsu notitia despre acést'a scire, de ora-ce eventual'a trecere d'in vietia a clironomulu anglesu chiaru in acestu momentu, in care partit'a republicana se nesuiesce d'in tote poterile si cu tote medilocelle d'a face propaganda pentru caus'a sa, ar' fi unu evenimentu de importantia necalculabile, de ora-ce republicanii, cari au contatu la principe pentru ajungerea scopulu lor, aru poté suferi una lovire forte sentfiba, nemicindu-li-se veri-ce sperantia intru realizarea operei lor.

Camerei reprezentantiloru Ungariei.

Siedintia de la 11. decembrie, 1871.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedintia la 10 ore a. m. D'entre ministri sunt de facia: Lónyay, Pauler, Kerkapoly, Szlavy, Tóth si Wenkheim.

Dupa verificarea procesulu verbalu d'in siedintia precedentã, presiedintele propune si camerei decide, cã proiectulu de lege despre conventiunea telegrafica inchiaiatã cu Germani'a sè se puna la ordinea dilei in siedintia de mane, ér' modificatiunile camerei magnatiloru, facute la proiectulu de lege pentru venatu, sè se lase pâna dupa desbaterea bugetulu.

Ignatiu Helfy presinta unu proiectu de resolutiune, dupa care camerei sè insarcineze pre ministerulu de instructiune, cã acestu-a sè presinte unu proiectu de lege despre infintierea unei academie orientale independente in Pest'a dupa modelulu celei d'in Vien'a. Se va tipari si pune in desbatere d'impreuna cu bugetulu ministerulu de instructiune.

Georgiu Joannovicu presinta una petitiune, care se transmite comissiunii petitiunarie.

Raportorulu comissiunii petitiunarie presinta consemnatiunea 51. a petitiuniloru. Se va tipari si pune la ordinea dilei in siedintia de sambeta.

Camerei trece la ordinea dilei si continua desbaterea speciale a supr'a bugetulu ministerulu de finacie, si adeca a supr'a titulu 13. „dãrile directe.“

Mai multu deputati d'in stang'a vorbescu contr'a votãri sumeloru de sub acestu titlu, preliminate dupa placulu guvernulu. — Ministerulu de finacie C. Kerkapoly si raportorulu Col. Széll apera realitatea preliminarulu comissiunii financiare, care se pune la votu si se primesce.

Urmeza titulu „Monopolulu tabaculu.“ Acoperiri ordinare 24,293.394 fl., erogatiuni 10,451.220 fl. Comissiunea finaciarã propune, cã acoperirea sè se induca neschimbata in bugetu, ér' pentru erogatiuni sè se voteze urmatoriele sume: 6,754.552 fl. pentru cumperarea tabaculu, 2,549.095 fl. pentru fabricatiunea tabaculu, 1,147.376 fl. pentru vinderea tabaculu.

Paulu Moritz si-reinnoiesce propunerea, ce i s'a respinsu in anulu trecut, relativa la esmitterea unei comissiuni, carea sè se consulte a supr'a desfiintãrii monopolulu de tabacu si, considerandu materialulu presintatu de guvern spre acestu scopu, sè raporteze camerei. — Acést'a propunere este spriginita de mai multu deputati, dar' punendu-se la votu, majoritatea o respinge si primesce propunerea comissiunii financiare.

Sub titulu 21. „Dãrile pentru loterie“ se voteza 2,745.600 fl. perceptiuni si 1,742.110 fl. erogatiuni. Titulu 22. „Darea de sare“ areta unu venitu curatu de 10,999.573 fl. — Comissiunea finaciarã propune votarea sumeloru preliminate. St. Majoros propune, cã pretiulu unu centenariu de sare nepisata sè se scada la 3 fl., inse propunerea se respinge si se primesce a comissiunii financiare.

Siedintia se redica la 3 ore d. m.

Siedintia de la 12. dec. 1871.

Presiedintele Paulu Somssich deschide siedintia la 10 ore a. m. Guvernulu e reprezentatu prin ministrii: Szlavy, Pauler, Kerkapoly, Lónyay, Pejacevics si Tóth.

Dupa verificarea procesulu verbalu alu siedintiei trecute, deputatulu Ioanu Vidats presinta mai multe petitiuni, cari se trecu la comissiunea petitiunaria.

Sigismundu Ivánka presinta, cã presiedintele comissiunii a opt'a judiciarie, sentintia acestei comissiunii a supr'a protestulu facutu contr'a alegerii deputatulu Rafailu Kellecsényi. Alegerea se recunosece de legala si deputatulu se verifica definitiv.

Mihailu Tánccics adreseza urmatoriele interpellatiuni: pre ministerulu de finacie lu intrebã: cãte obiecte se propunu la academi'a d'in Siemnitiu, si d'entre aceste cãte in limb'a unguresca si cãte in cea nemtiesca? pre ministerulu de agricultura lu intrebã: pentru ce in Altenburgulu ungurescu instructiunea se dá in limb'a germana? pre ministerulu de comunicatiune lu interpelleza, pentru ce comunicatiunea pre cãile ferate si cu vaporele nu se porta eschisivu ungurescu? pre ministerulu de instructiune lu intrebã: pentiu ce la facultatea teologica de la facultatea pestana se prelege in limb'a latina, de ce la facultatea de medicina se suferã a se propune in limb'a nemtiesca, si cum pote domni'a sa a numi preuti de directori la scolele mediocre? pre ministerulu pentru aperarea tieri lu interpelleza: candu voiesce sè predè Ludoviceulu? pentru ce nu e unguresca comand'a in una parte a armatei comune si pentru ce aspirantii de officieri d'in armat'a de linia nu depunã essamenulu de officieri in limb'a unguresca? — Interpellatiunile se voru comunicã ministriloru concerninti.

Camerei trece apoi la ordinea dilei: pertratãrea proiectulu de lege despre conventiunea telegrafica inchiaiatã cu Germani'a. — Dupa una desbatere mai lunga, la carea partecipara Gabrielu Várady, ministerulu Ios. Szlavy, Michailu Tánccics, Ignatiu Helfy, Dr. Svetozeru Mileticu si Toma Vécsy, proiectulu se admite fãra modificatiune.

Urmeza la ordinea dilei continuarea desbaterei speciale a supr'a bugetulu ministerulu de finacie.

Titulu 23 „directiunea dominieloru statulu“, 24 domniele statulu si 25 se admitu fãra observatiune.

Sub titulu 26 se voleza: a) pentru directiunile montanistice 434.297 fl.; b) pentru bãile de metalu cã perceptiuni 10,289.570 fl., si cã erogatiuni 10,565.816 fl.; c) pre sem'a depositulu d'in Pest'a pentru productele de bãi cã erogatiuni 13.702 fl., cã perceptiuni 634.761.; d) pentru bãile d'in Oravit'a cã erogatiuni 21.492 fl., cã perceptiuni 4532 fl.; e) pre sém'a officieloru pentru schimbãrea metaleloru: cã perceptiuni 613.339 fl., cã erogatiuni 625.750 fl.; pentru imprimãri'a de bani d'in Cremnitiu cã erogatiuni 5,028.837 fl., si cã perceptiuni 5,008.186 fl. — Sub lit. f) sunt preliminati pen-

tru băile de feru: 5,528.872 fl. erogatiuni, si 5,628.335 fl. perceptiuni. Comisiunea financiara propune a se votă perceptiunile cu 5,444.795 fl. si erogatiunile cu 4,967.600 fl. — Dupa una discutie mai lunga, camera admite propunerea comisiunii financiare, si cu această

Siedinti'a se inchiaia la 3 ore d. m.

Siedinti'a de la 13. decembrie, 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a la 10 ore a. m. Guvernulu e reprezentatu priu ministrii: Kerkapoly, Lónyay si Tisza.

Dupa verificarea procesului verbalu alu siedintiei precedente, cont. Antoniu Forgách prezinta una petitiune privata, care se trece la comisiunea petitiunaria.

Carolul P. Szathmáry propune că camera să invite pre ministrulu de instructiune să inființieze una-data clinic'a homeopatica la Universitatea pestana. — Propunerea se va tipări si distribui.

Eduardu Horn descrie lips'a de bani ce existe in piati'a pestana si interpelleza pre ministrulu de finantie, daca se nesuesce, intru câtu i stă in putere, a luă mesurerele necesare, că cestiunea bancelor să se rezolve câtu mai curundu? — Dacă n'are de cugetu să faca ce-va in această privintia, apoi să o spuna francu, pentru că lumea comercială să scia de ce să se tiena.

Ministrulu de finantie Kerkapoly raspunde, că elu a prezentatu inca asta-vera unu. proiectu de resolutiune, dupa care cestiunea banale ar' fi fostu a se pertractă intre primele obiecte ale sesiunii de toamna, si camera a si acceptatu acestu proiectu de resolutiune. Inse bugetulu este ori si cum de mai mare urgentia, si daca desbaterea lui se totu prelungește prin discussiuni inutile a supr'a competintieloru, atunci firesce pentru cestiunea banale nu remane tempu. Oratorele dorește, că legislativ'a să-si procure tempu si pentru deliberarea cestiunii banale.

E. Horn nu este multumitu cu respunsulu ministrului, de ora-ce scie, că influenti'a guvernului este destulu de mare, spre a esopará, daca voiesce, pertractarea acestei cestiuni. — Camera iè totu-si actu despre respunsulu ministrului.

Col. Széll, raportorulu comisiunii financiare, prezinta raportulu a supr'a proiecteloru de legi despre prelungirea contributiunii, cari se transmittu indata la sectiuni.

Camera trece la ordinea zilei: a trei'a cetire a proiectulu de lege despre conventiunea telegrafica cu Germania, care se primesce definitivu si tramite apoi camerei magnatiloru.

Urmeza apoi continuarea desbaterii speciale a supr'a bugetulu ministrului de finantie, si adeca lit. G.) a titlului 26. despre „minele de carbuni de petra.“ Pentru minele d'in Diósgyőr s'au preliminaru perceptiuni 317.969 fl., ero-

gatiuni 305.198 fl., escedintele face deci 12,768 fl. Pentru minele d'in valea Jiului: perceptiuni 913.950 fl., erogatiuni 937.353 fl., deficitu 23,403 fl.

Franciscu Chörin descrie relatiunile, sub cari statulu a datu in arenda carbunii d'in valea Jiului. Firma „Ungar si Hoffmann“ d'in Timisor'a a luatu carbunii in arenda pre 20 de ani. Contractulu s'a inchiatu cu eschiderea concurentiei si este asié de favorabilu pentru firma, încátu această casciga 8 cr. la fia-care centenariu de carbuni. — Si afara de aceea firm'a nu respecteza detorintiele ce i le impune contractulu. Poporatiunea d'in tinentulu Muresiului si industria de acolo suferu sub acestu contractu, pre care oratorele lu dechiara de daunosu si stricatosu.

Ministrulu de finantie Kerkapoly sustiene, că contractulu este favorabilu pentru statulu, de ora-ce i asigura 22 cr. cascigu la fia-care centenariu. Arendatorii sunt indetorati a tiena deposite de carbuni in tote locurile insemnate in contractu, si se porta grige, că ei să-si implinesca aceste detorintie.

La această cestiune vorbescu mai multi deputati, inse punendu-se la votu se primescu sumele preliminate de comisiunea financiara.

Dupa pertractarea posturilor singuratiche de sub titlulu 26, Tom'a Vécsy întreba pre ministrulu de finantie, că d'in ce cauza minele de la Ópal nu se vedu nicaiurea insemnate in bugtu? Ministrulu crede, că aceste mine se voru afă insemnate sub rubric'a „Diósgyőr.“ De altmintrea se va convinge si apoi va dá deslucirile dorite.

Sub titlulu 27 „Tipografi'a statului“ sunt preliminaru perceptiuni 716,800 fl., erogatiuni 658.000 fl., cascigu 58.800 fl. Aceste sume se si voteza.

Sub titlurile 28—32 se voteza, la propunerea comisiunii financiare: pentru edificie statului, că perceptiuni 27.916 fl., erogatiuni 22.417 fl.; perceptiuni ordinare pentru bunurile mobile ale statului 398.175 fl.; perceptiuni d'in venderea bunurilor statului (sub 4 rubrice) la-olalta 1,266.974 fl.; erogatiunile diferite 41.041 fl.; sub titlulu perceptiuni diferite 423.431 fl.

Camera voteza mai departe, fara observatiune, la propunerea comisiunii financiare: pentru pensiuni, 1,214.795 fl.; in'extra-ordinariu sub titlurile 1, 2, 4—8 pentru adaptarea localului oficialu alu cassei statului 2000 fl.; spese pentru arangiarea perceptoratelu de nou infiintande 100,000 fl.; (titlulu III. referitoriu la confinie militare, se lasa in suspensu;) pentru noulu edificiu alu academiiei d'in Siemnitiu 100.000 fl.; pentru Croatia si Slavonia 185,000 fl., etc.

Sub titlulu IX. sunt preliminaru 460.000 fl. pentru redicarea unoru edificie noae pentru depunerea si fabricarea tabacului. Comisiunea financiara propune a se votă numai 300.000 fl., érv' votulu separatu cere, că sum'a întreaga să se sterga d'in bugtu. La votare se primesce propunerea comisiunii financiare. Sub titlulu X se voteza fara observa-

tiune 89.000 fl. pentru edificarea noueloru deposite de sare d'in Aradu, si sub titlulu XI. 342.085 fl. pentru redicarea de edificie pre domeniulu statului.

Sub titlulu XII. sunt preliminaru 1.964.889 fl. pentru edificie ce sunt a se redicá in padurele statului. Comisiunea financiara propune a se votă numai una pausiala de 100.000 fl., ceea ce se si primesce. — Sub titlulu XIII. sunt preliminaru 1,332.947 fl. comisiunea propune a se votă numai 1,414.277 fl. Col. Ghyczy pledeza pentru votulu separatu, care cere a se sterge mai multu. Desbaterea a supr'a acestui obiectu se va continuá in siedinti'a de mane.

Siedinti'a se redica la 3 ore. d. m.

Siepreusiu, comitat. Aradului, 10 dec. 1871.

(Alegeri pentru comitetulu comitatensu.)

Se vorbesce mai de multu despre alegerea membrilor viitorulu comitetu comitatensu, si de timpuriu s'au si inceputu ingrigirile de spre această lucrare. Inteligenti'a noastră acum, că si totude-un'a, nu a întrebasatu a luă mesurere spre a eluptá, că câtu de multi barbati romani să devina reprezentanti si membri ai comitetulu comitatensu. Deci d'in acestu punctu de vedere si d'in interesulu causei sante, ce face la inim'a fia-carui fiu alu poporulu, inteligenti'a nostra, in siedinti'a sa tinenta la 19 nov. a. c. in Aradu, s'a ingrigitu de s'au tramisá provocări mai pre la toti barbati de incredere d'in singuraticele cercuri electorale, că să fia precati, si in armonia cea mai fratietatea se lucre si lumineze poporulu despre scopu si insemnatarea lui. Cu permissiunea onorab. cetitori voi raportá pre scurtu despre actulu alegerii si ce-va despre poporulu si inteligenti'a d'in acestu cercu.

Vineri, in 1. decembrie, la 8 ore demaneti'a, inteligenti'a s'a adunatu in cancelari'a comunale spre consultare, éra poporulu in localitatea scolei. Cu trei zile inainte de alegere presupuneam, că voi fi martore la una alegere, carea se va efectui prin o multime de omeni, toti cu unu cugetu si o simțire; dar' m'am insielatu, că-ci fusei martore la una neintelegere, escatá chiaru între inteligenti'a nostra, in privintia unoru si altoru persone, destinate pentru candidare; vedui, că câte capete, atâte cugete, la ce a mai contribuitu multu si impregiararea, că venindu cáti ungurasi d'in giuru toti, chiamati si nechiamati, cari protestara, că numai romani să candidati. Acestu incidentu a adusu treb'a pana acolo, încátu omenii cu simțiri nationale trebuira să-si puna tote poteriile că să pota reest cu alegerea candidatiloru romani. Onore inteligenti'e d'in comun'a Apateu, carea ni dovodi, că merita totu a increderea poporulu ce lu conduce, că-ci pre langa tote că comunicatiunea éra forte grea, si totu-si venira insociti de vre-o siese-dieci de votisanti, cari toti au remasu tenaci si neamagiti langa vorbele conducatoriloru lo-

ROMANIA

CONGRESULU PRESEI ROMANE.

Raportu a supr'a situatiunii tierci.

Domniloru!

Dupa lungi si obositorie silintie, multamita unoru spirite generose, cari in cursu de trei-dieci de ani s'au luptatu cu devotamentu pentru ideele de libertate si de regenerare nationale, poporulu romanu a isbutitu să veda implinite cele mai grele întreprinderi ale reconstituirii sale.

Poporulu romanu d'in ambele principate formeza astadi una natiune, unita si autonoma, stapana pre sine si pre viitorulu seu.

Unirea politica a principatelu s'a indeplinitu si s'a cimentatu cu taria, pentru că ea este efectulu aspiratiunii continue si îndelungate a poporulu, pentru că este rezultulu vointiei libere a totoruru si a iresistibilei nostre necesitati de unitate nationale. Nu se poteá cá într'unu seclu, in care isucnitu cu atât'a fortia principiulu de nationalitate, tocmái noi, reprezentantii civilizatiunii latine in Oriente — carii d'in timpu istorici eramu solicitati de acestu maretiu principiu — să remanemu inderetulu celoru-l-alte popore.

Cestiunea sociale a proprietatii teritoriale a primita una deslegare, in urm'a carei-a s'a creatu unu mare numeru de mici proprietari, cari contribuira la intarirea nationalitatii nostre.

Drepturile si libertatile nostre nationale nu mai pota fi s'ad' obiectu de disputa si de contestatiune: ele sunt recunoscute si consantite in pactulu politicu ce si-a datu tier'a.

Acéstá opera insemnata s'a pregatitu incetulu cu in cetulu, mai cu s'ema prin sacrificiele celoru d'in urma done generatiuni. La implinirea ei au contribuitu toti omenii de bine, toti acei cari in ambele provincie romane formeza marele partitu nationale si democraticu. Si ceea ce e mai insemnatu, este că Romanii au realizatu aceste mari reforme cu una linisce perfecta, fara perturbatiunile si comotiunile violinti cari au insecitu miscarea de reformatiune a altoru popore.

Cu tote aceste, d-loru, tocmái acum, candu edificulu

nostru politicu si sociale pare a fi asicurat, tocmái candu natiunea, dupa luptele dorose d'in trecut, s'a dotatu cu institutiuni liberali; asta-di, candu aru trebui să privesca cu mai multa incedere viitorulu, una ingrigire profunda nefiniscesce tote spiritiele.

De unde provine această inchiitudine?

Cu inaugurarea domniei straine la 1866, asiediandu-se Carolu I. d'in illustr'a familia de Hohenzollern, pre tronulu Romaniei, relatiunile nostre esteriore s'au alteratu indata, in faci'a totoruru poteriloru Europei, pentru că presinti'a s'a aci a fostu privita că una cauza de perturbatiune in Oriente. In intru, Domnulu aduse firesce cu sine creșterea si cultura, simțimentele si aspiratiunile patriei, natiunii si familiei sale, de care nu se poteá desface fara una lupta desiarta in contr'a naturei. Daca, fisicamente aflandu-se între noi, admirá frumseti'a si avută pamentului nostru, anima s'a — precum spune însu-si într'una epistola devenita celebra — éra de-a purarea in sinulu mamei sale patrie, atâtu de departata de Romania. Legatu cu acea mare si potinta familia domnitoria, care dirige sortea lumii germane — in lupta perpetua cu lumea latina — ar fi lucrul contr'a naturei de a nu fi predomnitu de simțimentele si de ideele in care a creșcutu si prin care este legatu cu marea s'a patria si familia.

Este unu faptu care resulta d'in natura si logic'a lucrurilor, că unu spiritulu strainu incepé a intunecá, si a rateci mintele si animele romane. Print' unu concursu de impregiurări nenorocite, adesea cei mai bine intentionati s'au lasatu a fi iniuriți de acestu spiritulu, care s'a introdusu in mecanismulu nostru politicu, asié in câtu pre nesentite amu ajunsu a vedé interesele nostre publice subordinate intereseloru straine, politic'a nationale parasita, viitorulu natiunii compromisu. De aici s'a produsu una confusiune de idei, care e fermentu de perturbatiune in sinulu nostru si care impediaca natiunea in pacinic'a ei desvoltare, chiaru într'unu timpu, candu aru trebui să pasiesca mai rapede si mai sicuru spre progresu.

Situatiunea această morale s'a agravatu atâtu de multu, in câtu factiunile si coteriele cari graviteza asta-di impregiurulu poterei, s'au instrainatu cu totulu de tiera. Ele nu cautu redimulu loru in natiune, ci afara d'in ea, in favorile strainiloru, si, pentru a mascá serviciile loru cátra straini — in schimbulu protectiunii ce dobândescu — afecteaza unu

umanitarismu incoherente si unu falsu liberalismu economicu, care mergu pana a negá ecuitatea si umanitatea pentru Romani.

Fiindu-cá numai favorea séu defavorea speculatiuniloru straine radica séu dirima acum guvernele nostre, nime nu se mai conduce de normele unei idei de Statu nationale. D'in contr'a: omenii de la guvernulu se anevoiescu să ne administreze in abstractu, că pre una fictiune umana, că pre una massa de omeni, fara caracteru propriu, fara interese deosebite si fara individualitate distincta.

Spre a se recomandá si mai bine la favorile influentiloru d'in afara, nu numai că ei nu se preocupu nici-undata in speciale de poporulu romanu, de trebuintiele lui nationale, de interesele lui economice si de aspiratiunile lui de propasirea morale si intelectuale; nu numai că nu cautu midiloce proprie desvoltării caracterului seu particularu, dar' inca contrarieza si jienescu acele interese si acele trebuintie, prin directiunea antinationala ce imprimu guvernamentulu tierci.

De aci provine, d-loru, că drepturile si libertatile nostre sunt sistematicu falsificate in aplicatiunea loru, si mai in totu-de-un'a intorsa cu rea credintia de cátra ai nostri, in contr'a nostra insi-ne.

Neincredietori in sine si cu atâtu mai neincredietori in poporulu, lipsiti de acele convictiuni politice, cari sunt cu atâtu mai puternice, cu câtu sunt mai conforme cu idealulu nationale alu poporulu, acești competitori de putere sunt necontentitu bantuiti de cele mai neinsemnate fluctuatiuni esteriore, si, pururea cautandu unu ecuilibru iluzoriu de stabilitate intru satisfacerea creșcunda a esigintiloru straine, nu afla pentru ei de câtu neconsiderare in afara si neincredere in intru, atragundu asup'a natiunii umiliri, amentieri si danne. Acéstá trista sorte si-pregatescu acei ce-si degradeza demnitatea prin servilismu, fiindu-cá, ne mai insufiindu destulu respectu nimenui, sunt disprețuiti si de compatriotii loru, si de strainii, caroru-a le servescu de instrumentu.

Nu este de ajunsu impulsulu singuru alu unei ambitiuni egoiste si neastemperulu de a preveni cu ori ce pretiu, pentru că se justifice lacomia de putere a factiuniloru si factiuniloru loru la guvernamentulu tierci. Cei ce voiescu să aiba unu rolu activu in politic'a unui Statu — abstractiune făcându de ori-ce opiniuni — trebuie să fia bine convinsi despre principiulu de Statu, cu care este necesariu să se acomodeze tote întreprinderile loru politice.

pe, la acest-a s'au mai adausu câti-va si d'in comun'a Siepreusiu, cari nu s'au lasatu a fi sedusi da cuvintele dulci ale amagitorilor, si asiè au formatu o corporatiune demna de tota laud'a. — Dar' sè trecemu la obiectu!

In cerculu acestu-a au fostu a se alege cinci membri; candidati au fostu 13 insi, votisanti de toti s'au prezentatu 100. D'intre cei 13. candidati au intrunitu majoritate absoluta de voturi, DD. G. V a r g a, notariu in Misc'a, 85 de voturi, G. V a s i a r h a n u, preotu in Talpasiu, 100 voturi, I. Popescu, notariu in Apaten 99, Mich. Sturza, preotu in Siepreusiu, 82 si I. A v r a m u, preotu in Misc'a 69 de voturi, deci acesti cinci barbati fure proclamati de alesi spre a representâ cerculu acestu-a in comitetulu comitatensu.

Incâtu pentru deslegarea problemei, ca cum este poporul d'in acestu cercu, trebe sè marturisescu, ca poporul nostru este usioru de capacitate si de condusu, elu se invoiesce la totu ce este bunu si salutaru, numai conducatorii sè fia buni si de bine voitori, sè nu-lu conda la reu. Inleginti'a P e a e destinata si in cea mai mare disarmonia, nu d'eu in genere, ci in cele mai multe locuri. Vedemu effusulu acestoru neintelegeri in rezultatulu alegerilor ce s'au tîntu in d'ilele trecute, vedemu acest'a in cercuri electorale, unde romanii sunt in majoritate absoluta, ba chiaru qaratu romanesci. Care alti'a potè fi caus'a, daca nu neintelegera d'intre inteligenti'a romana, carea este chianata a conduse poporul spre bine, pre acestu poporu usioru de condusu, si prin urmare mai totu asiè de usioru si de sedusu.

Sperâma de la o multime de inteligenti romani, ca voru aperi interesele nostre nationale si comitatense in congregatiunile comitatului; dar' cu tote acestea avem o presembrè intristatorie, cetimu d'in inscriptiunea viitorului, ca nu mai bine, ci mai reu ni va merge. Si daca noi, in comitatulu Aradului, unde poporul roman, formeza majoritatea, nu potemu ave firma sperantia despre realizarea aspiratiunilor si validitatea intereselor nostre nationali, ce voru face atunci cei preserati printre unguri? Gielnica stare, triste d'ile am ajunsu. Si de-ar lipsi baremu discordia si desbinâriile d'intre noi, de arulipsi d'intre noi acei frati nefriciti, cari in facia disputa, ca lupta pentru standardulu romanesc, èr in dosu lu vendu, tradau si batjocurescu.

Sè aducu aici unu casu, care s'a intemplat si la noi cu ocaziunea alegerii. Notariulu d'in Berechiu, cu numele Angelina, nascutu si crescutu d'in opinea romana, carele prin romani a ajunsu in starea in care este acum, si carele d'in sudorile romanilor si sustiene famili'a si se sustiene pre sine, acestu Angelina, vedindu-se necandidatu, dede man'a cu contrarii si vota pentru cinci magiaroni, subscriindu-si numele pre siedal'a de votare; ca sè demestre comisiunei verificatorie, ai carei membri sunt toti magiari si la carea sunt de a se tramite tote siedulele de votare, ca elu nu tiene cu romani, ci este adeveratu fiu alu patriei unguresci.

Trebuie, d-loru, sè ne petrundemu de acestu mare adeveru: ca asiè precum fia-care individuu apartienè unei familie, fia-care omu este cetâtienu lu unu Statu, fiu lu unei natiuni, si ca, inainte de tote si cu preferintia ori-caroru altoru interese si ori-caroru altoru idee suntemu imperiosu obligati sè ingrigimu de famili'a nostra nationale si sè dirigemu tote actiunile nostre astu-felu, cum se contribuimu la intarirea ei. Acestu-a este unu principiu, eternu, nascutu in omu si in poporu, si pre care natur'a l'a intiparitu cu energia in tote fiintiele universulu prin instinctulu de conservatiune.

In tier'a nostra inse sar' parè, d-loru, ca una influentia reu-voitoria a insuffatu acestoru factiuni principiele cele mai bolnaviciose ale cosmopolitismulu, cari au falsificatu acesta lege naturale de conservatiune, temeli'a rationale a ori-carei dogme de Statu.

Ce'a ce merita serios'a nostra luare aminte este, ca omenii avuti, acei-a cari in alte tiere constituie partitulu conservatoru si alu ordinei, sunt cuprinsi, la noi, de ametiel'a acestoru perniciose idee: ei sè agita cu astu'a pornire in contra poporulu, in câtu pare ca aru fi decisi sè inundeze d'in palatele lor cu petroleulu comunismulu politicu tote institutiunile nostre nationali, in flacarele carui-a voiescu apoi sè veda consumandu-se intregu Statulu romanu!

Departu de noi cugetulu de a condamnâ in principiu ideele adeverate umanitare, desceptate de adeverata religione si filosofia, care propaga intre poporele moderne p a c e a e t e r n a, idealu splendidu alu viitorulu. Dar' ne-amu socoti criminali, daca amu supune pre poporul romanu la martiriulu acestei idee, admitendu cosmopolitismulu ca dogma de Statu in Romani'a, asta-di candu vedemu natiuni si popore puternice aprindendu incendiulu resbelorulu numai pentru nationalitatea si independenti'a lor.

Nu potemu blama cu destula asprime acea parte avuta d'in societatea nostra, care, cu unu lustru de falsa cultura, are mari pretensiuni politice si care a gasitu comod, spre a se sstrage de la sarcinele si detoriile ce impune principulu de conservatiune nationale intregi societati romane, d'a se adopusi la umbra unu cosmopolitismu de ocaziune, prin elasticitatea carui-a sè inlature grigea de patria; sè inlature sciinti'a si studiulu cestiunilor nostre economice,

Sè lasamu deci discordia si ur'a la o parte, sè le aruncam d'intre noi in adunculu intunereculu; ambiuniua sè dispara d'in midloculu nostru, ca asiè candu caus'a va cere totu-de-un'a sè potemu demustra, ca suntemu demni de de numele ce lu portam; ca in fratietate si armonia sè nesuimu a ajunge odata acelu tempu, in care sè aducemu aninte contrariilor nostri nedreptatile suferite.

I. C. . . .

Clusiu, 8. dec. 1871.

„Ajuta-te, romane, ca si Ddiu ti-va ajuta.“

E pre deplinu constatatu, ca de la sanctionarea si publicarea art. de lege 38 d'in anulu 1868, privitoriu la instructiunea publica, guvernulu magiaru si pre terenulu acestu-a a miscatu si misca tote petrele numai si numai sè-si pota vedè realizate planurile sale cele uriasie. Da, inspectorii de scole sunt totu atâte instrumente, prin cari guvernulu d'in Pest'a sè informeza despre tote in celu mai bunu modu.

Acesti inspectori, in potera art. de lege susumintitu, tienu siedintie de 4 ori in anu, conchiemandu la acele si pre membrii asiè numitului senatu scolasticu comitatensu, cari in asemenea casu au diurne si spesse de drumu. (Am auditu, ca acestu diurnu membrii senatului scol. d'in comitatulu Clusiuului neci pana in diu'a de asta-di nu l'a primitu, de-si se facu Dlu Kethely de doue ori interpellatiune in obiectulu acestu-a.)

Desbaterile acestoru siedintie totu-de-un'a se incepu cu cetirea unu raportu facutu d'in partea presidiulu cu privire la starea scoleloru si a invetiamentulu de pre terenulu comitatului respectivu. Inse in astu-feliu de raporturi amu observatu, ca se accentua cu deosebire scolele, cari stau reu si cari se afla in comune mestecate.

Astu-feliu scol'a nostra gr. cat. d'in comun'a Suciagu, in protopopiatulu Clusiuului, mai in tote siedintiele e obiectu alu discutiunilor; fiesce ca unu domnu posesoru de acolo ar' dorè sè fia acolo numai unu scola, si anume dupa tipulu si asemenea repausatulu Eötvös.

Vedindu acest'a Dlu protopopu, ca nu cum-va scol'a susu amintita sè-si perda caracterulu seu confessiunulu d'in caus'a unoru defecte ne iertate de lege, a deschisu in tractu una colecta, in urm'a carei-a s'a vi adunatu vr'o 12 fl. v. a. Totu spre scopulu acestu-a s'a datu in 8. dec. a. e. d'in partea societati nostre de dilectanti teatrali, constatoria d'in nescè juni studinti d'in locu, una representatiune teatrala. Cu acesta ocaziune a contribuitu pentru scol'a d'in Suciagu urmatori domni si domne: Baldi 2 fl. Piposiu 1 fl. 50 cr. Stefanu Popu butnariulu 1 fl. 20 cr. Gavrilu Popu protop. Horvath locutente, Giurgiuc'a, Petricasiu, Ianchi, Leontinu, Dn'a Ancianu, Cerghedi, Iosifu Popu, Vaida, Nemesiu, G. Ianovicu neg., I. Janovicu, Siulutiu, Dn'a Popu, preutesa in Clusiu-

cunoscinti'a aprofundata si practica a impregiariloru particulare individualitati nostre nationale. Ambitiunile egoiste si superficiale au adoptatu acesta sistema de a face politica pentru ca ea da una satisfacere mai imediata si mai grabnica intereselor loru personali, in care s'au absorbitu.

Cu asemenea aplicari, totulu s'a redusu de câtu-va tempu, in sciinti'a nostra politica, nu la una lupta franca de idee si de principie, ci la una lupta apriga de intrigi, de machinatiuni astutose si de violinti — in care victori'a nu este ascurata celui mai capabile si mai onestu, dar' celui mai mladiosu de consciintia si celui mai servile. Intr'acestu vertegiu de fragmentari sterpe s'a lasatu cu totulu la una parte poporul romanu si interesele lui nationali.

Parasita numai la sugesiunile egoismulu sen, acesta fractiune a societati nostre avute in locu de a se realia si d'a se silè sè deè totororu nobile exemple, aluneca, d'in contra, d'in ce in ce mai multu in noroiulu unu materialismu brutale — si, dupa ce cutèza a se fali, ca de unu merit, de a nu semenâ ca face parte d'in poporul romanu, dupa ce tinde a se constitui intr'una casta cosmopolita — lucru estraordinaru! — ea anevoiesce sè monopolizeze guvernamentulu poporulu romanu.

Cinismulu politicu a mersu asiè de departe, in câtu tier'a a ajunsu acum a fi guvernata pana si de avocatii concesiuniloru prusiani si austriaci, impusi prin violintia la carm'a Statului. Acesti-a au alteratu cu totulu natur'a guvernamentulu represintativu, au siluitu libertatea alegeriloru cu scopu de a transformâ represintatiunea nationale intr'una machina de legitimare a uneliriloru lor.

Omenii de la guvern, inarmati cu potera publica, abuzèza fatiesu de ea si se lupta in contra tieri. I-amu vedutu suscitandu interventuni straine si muncindu-se sè deè afaceriloru de ordine cu totulu interna caracterulu si gravitatea cestiuniloru internationali. Si, pentru ca sè aserveasca tier'a prin interventiunea Adunarei legislative, in profitulu principeloru germani, coasociatii doctorulu Strousberg, au implutu tote functiunile publice cu creature apropiate fraudeloru electorali.

Èta, d-loru, pana la ce deplorable stadiu s'a impinsu situatiunea nostra politica.

Daca aruncam privirile asup'a starii economice a Romaniiei, nu potemu de câtu sè ne ingrigimu si mai multu inea; fiindu ca economi'a nostra nationale, sub unu ase-

Monostura, Ladislau Popu cancel., G. Popu, V. Russu profes., câte 1 fl. Dragomanu 60 cr., Trifuu juristu 40 cr., I. Stançiu morariu 40 cr., Gallu juristu 35 cr., dela mai multi studenti si ostasi 4 fl. 87 cr., la olalta: 29 fl. 32 cr. D'in care suma subtragundu-se spessele de 15 fl. 56 cr., remane unu venitu curatu de: 13 fl. 76 cr.

E neinsemnata suma de 25 fl. 76 cr., inse scol'a d'in Suciagu se va potè provedè de-o-cam-data ou cele mai necesarie, precum cu mapa, tabele de parete, tablitiie de petra, carti etc. si astu-feliu nu va fi inghitita de respectivulu posesoru. Ei Domniloru de la carma, bine scimu noi unde vi fuge mintea cu scolele vostre comunale, dar' ve poteti pune poft'a in cui, ca-ci a trecutn bab'a cu colacii, apoi romanulu inca s'a treditu si e gat'a a-si da si celu d'in urma denariu pentru salvarea natiunei, a limbei, besericeei si scolei sale. Pentru ce nu voiti voi, fratiloru magiari, a face si redica scole si in comunele curata romane? Pentru ca nu vi poteti ajunge scopulu. Apoi ministeriulu ar' face bine daca d'in banii statului, adunati de pre spatele si d'in sudorea nostra, lasandu de o parte interesele sale ce le are numai in privinti'a inaintarei neamulu ungurescu, pentru care numai in Clusiu a infintiatu de vre-o 2 ani incoce vre-o 4 institute de invetiamentu; ar' face bine d'eu, daca in asemenea mesura s'ar ingrigi si de binele nostru, dandu-ni si noe câte vre-unu ajutoriu spre a ni redica ici si colè câte una scola de domne ajuta, dar' cu caracterulu ei confessiunulu. Atunci credu, ca fetitiile nostre n'aru plange, d'cundu, ca nu pricepu limb'a propunerei, precum se intempla in d'ilele trecute aici in Clusiu in institutul preparandialu de fetitie, ca-ci un'a a plansu cu lacrimi inaintea profesorulu de limb'a romana d'cundu, ca dins'a are forte mare necasu cu studele. Ast'a inse a d'isu-o si altii, pentru acea sciindu ca batu numai toc'a la urechi'a surdului inchiasu cu ce am inceputu: „Ajuta-te romane si Ddiu ti-va ajuta!“

Unu d'ip'tra ceice i-a u
uritu dieii.

Beiusiu, 10. decembrie, 1871.

Societatea de lectura a tinerimei de la gimnasiulu romanu d'in Beiusiu, petrunsa de nobile sentiminte de recunoscintia câtra parintele acestui templu alu Minervei, fecricitulu episcopu Samuilu Vulcanu, i va verbâ aniversarea mortii, in 25. decembrie st. n. pre langa parastasulu indatinatu si cu una modesta productiune literaria, dupa urmatoriu programu:

1. Mersu nationalu esecutatu de corulu instrumentalu, sub conducerea lui Alessandru Campianu stud. de cl. VIII.
2. Cuventu de deschidere, rostitu de dlu professoru Teodoru Rosiu.
3. Hor'a lui Buteanu, esecutata de corulu instrumentalu.

ne regime a suferitu mai crunte loviri de câtu sub-acelu-a alu unei invasuni straine.

Conscintiele lipsei de idei economice, ale nepesarii si ale incapacitati guvernamentelor nostre se resimte aci in tota potera.

Celu d'antâiu faptu, care ne isbesce, este scaderea sentimentulu de moralitate politica. Acesta cangrena morale atinge de a dreptulu desvoltarea economica si lovesce producerea chiaru in sorgintea ei.

Unu mare si puternicu statu, glorios'a Francia, s'a vedutu la doue degete de la ruina ei, numai pentru c'a avutu una sistema politica care a nesocotitu necesitati morale ale Franceiei. Guvernamentulu seu, spre a tempi efervescintiele necesitati de libertate si spre a face ana diversiune de la ocupatiunile seriose ale spiritulu publicu, a impinsu poporul in calea caseguriloru usiore, a incuragiatu tendintiele de banu traiu si de lucru, cari amortiescu simtibilitatea de consciinta si nu recunoscou altu Dumnedieu de câtu succesulu.

Candu una societate aluneca pre guvernisiulu acestu-a pericolosu si nu se descepta la tempu, este aproape de perire, fiindu-ca nu mai lucreza pentru viitoriu: tote silintiele sale sè reducu la una febrila activitate numai intru a-si pregati rapede si cu ori-ce pretiu unu presinte comodu si placutu.

Una data cu scaderea sentimentulu de moralitate politica, a luata una desvoltare crescunda sistem'a concesiuniloru. De aceea cu dreptu cuventu opiniunea publica a condamnata si a lasatu sè se restorne unu Domnu nationale d'in caus'a concesiuniloru.

Daca am cercâ, d-loru, se studiamn cestiunea concesiuniloru, ne-amu convinge ca chiaru d'in punctulu de vedere puru economicu, nu potè fi nimicu mai vâtematoriu pentru unu poporu care d'abâ incepe regenerarea sa politica si sociale, de câtu de a-lu condamnâ ca totulu sè se faca prin straini, de a-lu convinge sistematicu despre incapacitatea sa productiva — supunèndu-lu la neingradita exploatare a monopolistiloru straini, cari absorbu totu fructulu muncii sale.

(Finea va urmâ.)

4. Schiție d'in biografi'a tericului episcopu Samuilu Vulcanu, propuse de Petru Ilesiu stud. de cl. VIII.

5. „La umbrele eroilor,” poesia de I. B. Bosco, aria de M. Ferlieviciu, cantata de corulu vocalu, sub conducerea lui M. Ferlieviciu, stud. de cl. VII.

6. „Mortea lui Sincai,” poesia de Iustinu Popfiu, declamata de Zacharia Cereu, stud. de cl. VIII.

7. „Bir oitia,” intonata de corulu instrumentalu.

8. „Disertatiune” despre literatura, rostita de I. B. Bosco, stud. de cl. VIII.

9. „Balcescu morindu,” poesia de Alesandri, aria de I. Vorobchieviciu, solo de M. Ferlieviciu.

10. „Trei boeri,” poesia de V. Ranta Buticescu, declamata de Georgiu Sfarlea, stud. de cl. VIII.

11. „Noptea de vera,” poesia de Iosifu Vulcanu, dupa Heine, aria de I. Vorobchieviciu, cantata de corulu vocalu.

12. „Cuventu de inchidere” rostitu de dlu professoru Teodoru Rosiu.

13. „Mersulu ostasiloru romani in Basarabia,” executatu de corulu instrumentalu.

Speramu, ca onoratu publicu romanu d'in locu si giuru nu va pregeta a asiste catu de numerosu la aseta serbare nationale.

D'in siedinti'a ordinaria a Societati de lectura tienuta la 10. decemvre, 1871.

I. Kóvári,
presiedinte.

I. B. Bosco,
not. alu correspondintieloru.

VARIETATI.

*(Unu accidentu forte amasantu) se petrecu la unu tribunalulu correctionalu d'in Brussell'a pre la finele vacantielu. Se striga una cauza, dara nici prevenitu, nici reclamantulu nu respundu la apelulu numelu loru, si pentru cauza nemotivata. Ministerulu publicu cantu a condamná pre martorulu ce lipsea, si presiedintele era aproape de a pronuncia sentinti'a, candu se afla, ca pretinsulu se afla in audientia, dara fiindu atinsu de una surditate forte pronunziata, nenocitulu nu potuse raspunde candu a fostu iliamatu. Faptulu este constatatu formale, in mediloculu ilaritati publicului, pre candu sentinti'a e pusa de una parte, si martorulu admisu a depune. Dara si alta: prevenitu ce lipsia este condamnatu in lipsa; si elu era retienutu in inchisore de siese septemane pentru una alta cauza, ce a afirma rudele ce erau de facia la audientia si cari protesteza. Sentinti'a dara, se dicea ca va fi anulata in urm'a facerei opozitiunii.

„Pr.”

*(Alegeri ia cetatea de Balta). In cerculu de alegere a St. Martinului, 331 de votisanti au alesu pentru comitetulu comitatensu: 20 unguri, 3 romani si 1 sasu; in alu Sidvei au alesu 248 votisanti 9 romani, 7 sasi si 4 unguri; in alu Bonici au alesu 248 de votisanti: 11 unguri, 2 romani si 1 sasu; in alu Rodnei au alesu 257 de votisanti 9 unguri si 8 romani; in cerculu Balavasar au alesu 258 votisanti: 11 unguri, 5 sasi si 1 romanu; asie dara s'au alesu 55 unguri, 23 romani si 14 sasi. Intre cei 92 membrii alesi ai comitetulu sunt 6 d'in partid'a stanga. In cerculu St. Martinului a invinsu partid'a dreapta cu 231 voturi in contra 108; in alu Balavasarului cu 142 in contra 76; in alu Sidvei cu 244 in contra 4 si in alu Rodnei cu 275 in contra 82. In cerculu Boniei s'au intiesu ambele partide.

*(Dlu Popfiu a caditu.) Foiele magiare de aici ni adusera scirea, ca alegerea de deputatu in cerculu de Margitt'a, comitatulu Bihoralu, unde dlu Iustina Popfiu a fostu pasitu ca candidat, s'a tienutu in 12 lun'a curinte, si ca s'a alesu cu mare majoritate de voturi Andreiu Zsigó, candidatu stangei moderate. Va sedea, dlu Pop-

fiu a caditu. Dar' ore programulu ce s'a facutu? acelu-inca a trebuitu se cadia, fara indoiela, pentru ca, precum se vede, omenii de acolo sunt moderati, stangaci, si nu l'au spriginitu.

*(Multi amita publica.) Subscrisulu parocu romanu in Magarei, protopopiatulu Mediasului, in Transilvani'a, portandu processu de siepte ani incose cu sasi d'in locu pentru cascigarea portiunii canonice, fui silitu a caletori in aceta cauza la Pest'a, unde, petrecundu mai multe d'ile, ajunseu in trist'a pusetiune d'a nu ave midilocoale de reintorcere. In aceta strimtorare a mea mi-dedera mana de ajutoriu urmatorii onorab. domni romani: Carolu Orbonasiu, 2 fl., Josifu Gallu, Dr. A. Maniu, Vas. Jurca; V. Butteanu, Fr. Virgiliu Olteanu, Dr. Jos. Hodosiu, Dr. Vas. Popu, Dr. Borci'a si Jos. Puscariu cate 1 fl. v. a. caroru-a prin aceta li esprimu cea, mai caldurosa si mai sincera multumita. — Josifu Suci, parocu rom. in Magarei,

*(La academi'a de drepturi) d'in Sibiu s'au inscrisu in annulu acestu-a scolasticu 41 de auditori nooi, intre cari 19 sunt usguri, 12 germani si 10 romani.

Sciri electrice.

Romai 12. dec. (Camer'a deputatiloru.) Ministerulu de rebelu presinta unu proiectu despre aperiarea nationale; ministerulu de marina va propune unu proiectu despre reorganizarea marinei. — Ministerulu de finacie desfasura starea financiaria, de unde se vede, ca deficitulu totalu alu Italiei face 148—160 millione. Resultatele mai multoru contributiuni au erescutu, venderea bunurilor statulu merge regulatu. Ministerulu constataza, ca economi'a tieriei progresa, ca resultatele esportulu se urca pana la unu miliardu, si sunt mai mari ca ale importulu, in deceniulu d'in urma darile au crescutu de la 161 la 500, er' monopolurile de la 175 la 296 miliarde.

Viena, 13. dec. Dupa telegramele diuariloru „Tageblatt” si „Neues Fremdenblatt” in Parisu se porta frica de o noua lovire napoleonana.

Versalia, 13. dec. Adunarea nationale primf. dupa prim'a cetire, proiectulu prin care deputatii se eschidu; de la officiele salarisate, mai departe a acceptatu urginti'a proiectulu pentru revisiunea legii de pressa.

Petropolea, 13. dec. La dorinti'a espressa a imperatulu Alesandru, consulatulu rusescu d'in Berolinu se va radica la ambasadura.

Viena, 13. dec. „N. fr. Presse” anuncia d'in Parisu: Clubulu majoritati adunari nationale a imbiatu ast-di pre ducele de Aumale cu presiedinti'a republicei, daca intrarea sa in Adunarea nationale ar' causá repasirea lui Thiers. „Siecle” ataca cu asprime intreg'a familia a Orleaniloru. Urmatorii regintelu Franciei d'in aceta familia au doveditu totu acea lacomia deositoria, ca ci altmintrea n'aru poté intrebuintia starea finantiala a Franciei, pentru a-si recasciga pretinsa proprietate; cu atatu mai tare de pedesitu ar' fi deci guvernulu, care ar' asterne acum in puterea iernei unu astfelu de proiectu.

Versalia, 13. dec. In urm'a unei ordinatiuni ministeriale se voru esercita de aici incolo in manuea armeloru toti elevii instituteloru d'in Parisu si d'in provincie, cari depindu de la universitate.

Bucuresci, 13. dec. Legea pentru carantine in contra colerei d'in porturile dunarene ale Romaniei s'au prolongitu. Conventiunea caliloru ferate a trecut in sectiuni prin desbateri

favoritorie, in septaman'a venitoria pote ca va ajunge spre pertractare inaintea camerei.

Parisu, 13. dec. Cu privire la toastulu tiarulu Rusiei tienutu la serbarea santulu Georgiu, cele mai multe diurnale d'icu ca li a fostu cunoscutu, ca celea esprimate in toastu, sunt sentirile personale ale imperatulu Alesandru; diurnalele constataza inse, ca starea Europei, creata prin victoriele Prussiei, ar' face necesaria una alianta franco-russa, care jace totu-una-data in instinctulu si interessulu ambeloru popore.

Roma, 13. dec. Ambassadorulu austriacu s'a mutat definitivu la Rom'a.

Zagrabia, 13. dec. Cris'a Banulu inca nu sa finitu. Candidatur'a lui Pejaceviciu insemna, ca diet'a croata se va disolve catu de curundu, ocea ce a produsu aici desplacere pentru antecedentiele d'in Lonjskpolje.

Florentia, 13. dec. Foiele officiose accentua, ca caletori'a generalulu Faidherbe n'a statu in legatura cu neci o missiune politica, generalulu neci n'a adusu vre-o scrisore pentru rege.

Roma, 13. dec. Drept'a camerei deputatiloru vré se-si cascige pre Ricasoli de conducatoriu, pentru ca cu energia se pota dá peptu cu partid'a Ratazzi. In casulu acestu-a apoi ar' fi inevitabila una crise ministeriala; d'intre ministrii presentiaru poté se remena inca numai Sella, Riboti, Visconti si Ricotti.

Berolinu, 13. dec. Diuarulu „Correspondenti'a provinciala” observa la toastulu tiarulu Rusiei: Sublimele cuvinte voru afla pretotindenea in Germani'a resunetu amicabile, dreptu garantii a increderii despre pusetiunea ambeloru state vecine, er' pentru contrarii Germaniei, cari in planurile lor calculau la una recela a reporteloru amicale cãtra Rusi'a, ele voru fi una invetiatura si admoniare seriosa. — Relativu la messagiulu lui Thiers d'ice: Dechiaratiunea, fara cea mai mica reserva, ca Franci'a nu voiesce se se abata de la cuventulu datu, se pote considerá de una garantia a vointiei seriose si sincere a guvernulu, d'a sustiené pacea.

Parisu, 13. dec. Se afirma, ca principele de Aumale insiste, in numele seu si alu principe-lui Ioinville, d'a si-representá alegutorii loru in Adunarea nationale. Principele voiesce a dechiará aceta in Adunarea nationale si totu-una-data a renuncia, in numele familiei sale, la binefacerile abrogarii legii d'in 1852, prin carea s'a decretatu confiscarea bunuriloru orleanistiloru.

Linz, 14. dec. Camer'a comerciale realese pre deputatii liberali de mai inainte.

Cernaui, 14. dec. D'intre cei 12 deputatii alesi in comunele rurale, 9 apartienu partitei guvernamentale.

Londra, 14. dec. Representantii angliesi d'in strainetate sunt provocati a rapporta despre caracterulu, dispusetiunea si organizatiunea internationaliloru d'in statele respective.

Bursa de Vien'a de la 13. decemvre, 1781.

5% metall.	58.45	Londra	117.55
Imprum. nat.	68.40	Argintu	117.36
Sorti d'in 1860	101.70	Galbenu	5.58
Act. de banca	811.—	Napoleon'd'or	9.33%
Act. inst. cred.	320.—		

Propriet., edit. si red. respundiet.: ALES. ROMANU.

„ALBINA”

Institutulu de creditu si de economie in Sibiu.

Fiindu subscrisu intregu capitalulu de actiuni alu „Institutulu de creditu si de economie „ALBINA”, Domnii actionari ai numitulu institutu sunt rogati in sensulu conditiunei 1. d'in publicatiunea nostra dela 1. augustu a. c.: a raspunde in timpu de o luna si rat'a II. de 20%, adeca cate 20 floreni de actiune, seu la Domnii reprezentanti ai nostri, unde s'a facutu subscrierea, seu si d'a dreptulu la acestu comitetu in Sibiu, strad'a macelariloru Nr. 110.

Sibiu, 10. decemvre 1871.

(2—3)

Comitetulu fundatoriu.